Өзбекстан Республикасы атынан ШЕШИЎШИ ҚАРАРЫ

Шымбай районы

2024 жыл 28 октябрь

Шымбай районлар аралық экономикалық судының судьясы 3.Хасанованың басшылығында, судья жәрдемшиси К.Данияровтың хаткерлигинде, даўагер ўэкили К.Ауезов (2024-жыл 09-октябрь күнги 05-3-300-санлы исеним хат тийкарында), жуўапкер фермер хожалығы баслығы Г.Жоллыбаевалардың қатнасыўында, Өзбекстан Саўда санаат палатасы Қарақалпақстан Республикасы басқармасының «SHIMBAY DAN» жуўапкершилиги шекленген жәмийетиниң мәпин қорғап, жуўапкер «Yakipbay Kudiyar» фермер хожалығынан 10 933 176,89 сом тийкарғы қарыздарлықты өндириўди сораған даўа арзасын ҳәм қосымша қылынған ҳүжжетлерин суд имаратында ашық суд мәжилисинде көрип шығып, төмендегилерди

АНЫКЛАДЫ:

Өзбекстан Саўда санаат палатасы Қарақалпақстан Республикасы басқармасы (буннан кейин текстте Палата деп жүритиледи) «SHIMBAY DAN» жуўапкершилиги шекленген жәмийети (буннан кейин текстте даўагер деп жүритиледи) мәпин қорғап жуўапкер «Yakipbay Kudiyar» фермер хожалығынан (буннан кейин текстте жуўапкер деп жүритиледи) 10 933 176,89 сом тийкарғы қарыздарлықты өндириўди сорап экономикалық судқа даўа арза менен мүрәжат еткен.

Суд мәжилисинде даўагер ўәкили даўа талабын қоллап-қуўатлады.

Палата суд мәжилисиниң болатуғын күни ҳаққында тийисли тәртипте ҳабарландырылғанлығына қарамастан суд мәжилисине келмеди, бирақ даўагерден ўәкил келгенлиги себепли, суд исти Палата ўәкилиниң қатнасыўысыз көриў мүмкин деген жуўмаққа келеди.

Жуўапкер суд мәжлисинде даўа арза талабын тән алып, фермер хожалығының финанслық жағдайына байланыслы қарыздарлықты төлеў имканияты болмағанлығын билдирди.

Суд, тәреплердиң түсинигин тыңлап, истеги ҳүжжетлерди үйренип шығып даўа арза талабын қанаатландырыўды мақул тапты.

Ис хүжжетлерине қарағанда, тәреплер орталарында 2022-жыл 23-август күни бийдай сатып алыў бойынша 7-санлы шәртнамасы дүзилген.

Шәртнаманың 1.1-бәнтине тийкар, жуўапкер даўагерге 2022-жыл хасылы есабынан 5 гектар жер майданынан 6 тонна бийдай өнимин тапсырыў миннетлемесин алған, даўагер болса усы шәртнамада белгиленген муғдарда ҳәм тәртипте бийдай туқымы менен тәмийнлеў, жетилистирилген өнимди қабыл етип алыў ҳәм оның ҳақысын төлеў миннетлемесин алған.

Усы шәртнама бойынша даўагер тәрепинен жуўапкерге жәми 15 003 746,98 сомлық 1 850 кг бийдай туқымлық өним менен тәмийнлеп, ал жуўапкер тәрепинен 4 070 570,09 сом төленгенлиги себепли, жуўапкердиң даўагер алдында 10 933 176,89 сом туқымлық қарызы жүзеге келген. Бул жағдайлар иске қосылған есапбети фактурасы, исеним хаты, жүк хаты ҳәмде истеги басқада ҳүжжетлер менен тастыйқланады.

Өзбекстан Республикасы Пуқаралық кодекси (буннан кейин текстте ПК деп жүритиледи)ниң 437-статьясына муўапық, өним жеткерип бериў шәртнамасына

тийкар исбилерменлик жумысы менен шуғылланып атырған өним жеткерип бериўши сатыўшы шәртлесилген мүддетте яки мүддетлерде өзи ислеп шығаратуғын яки сатып алатуғын өнимлерди сатып алыўшыға исбилерменлик жумысында пайдаланыў ушын, жеке, шаңарақлық мақсетлерде, күндекли турмыста ҳам соған уқсас басқа мақсетлерде пайдаланыў менен байланыслы болмаған басқа мақсетлерде пайдаланыў ушын тапсырыў, сатып алыўшы болса өнимлерди қабыл етип алыў ҳәм олардың ҳақысын төлеў миннетлемесин алады.

ПКниң 236-статьясына муўапық, миннетлемелер миннетлеме шәртлерине ҳәм нызамшылық талапларына муўапық, бундай шәртлер ҳәм талаплар болмағанда-ис қатнасықлары яки әдеттеги қойылатуғын басқа талапларға муўапық лазым дәрежеде орынланыўы керек.

Бундай жағдайда, Палатаның тийкарғы қарызын өндириў талабы тийкарлы ҳәм қанаатландырылыўы лазым.

ЭПКниң 118-статьясының биринши бөлимине муўапық суд қәрежетлери исте қатнасыўшы шахслардың қанаатландырылған даўа талаплары муғдарына муўапық түрде олардың мойнына жүклетиледи.

Жоқарыдағылардан келип шығып, суд даўа талабын қанаатландырыўды, жуўапкерден даўагер пайдасына 10 933 176,89 сом тийкарғы қарыз, төленген 34 000 сом почта қәрежетин, Республика бюджетине 340 000 сом мәмлекетлик бажы өндириўди лазым тапты.

Өзбекстан Республикасы ЭПКниң 118, 176-179-статьяларын басшылыққа алып, суд

КАРАР ЕТТИ:

Даўа арза талабы қанаатландырылсын.

«Yakipbay Kudiyar» фермер хожалығы есабынан «SHIMBAY DAN» жуўапкершилиги шекленген жәмийети пайдасына 10 933 176,89 сом тийкарғы қарыз, төленген 34 000 сом почта қәрежети өндирилсин.

«Yakipbay Kudiyar» фермер хожалығы есабынан Республика бюджетине 340 000 сом мәмлекетлик бажы өндирилсин.

Шешиўши қарар қабыл етилген күннен бир айдан кейин нызамлы күшине киреди. Шешиўши қарар нызамлы күшине кириўден соң орынлаў хат(лар) берилсин.

Шешиўши қарар үстинен ол қабыл етилген күннен баслап бир ай ишинде усы суд арқалы Қарақалпақстан Республикасы судына апелляциялық арза бериў (прокурор протест келтириў) яки нызамлы күшине кирген ҳәм апелляция тәртибинде көрилмеген шешиўши қарар үстинен ол нызамлы күшке кирген күннен баслап алты ай ишинде кассация тәртибинде арза бериў (прокурор протест келтириў) мүмкин.

Судья З.Хасанова

